Stedenband Tilburg Matagalpa

JAAR 2020 VERSLAG

kinderen met zelfgemaakte handpoppen
foto: CMV

4 KWALITEITS-ONDERWIJS

10 ONGELIJKHEID VERMINDEREN

13 KLIMAATACTIE

17 PARTNERSCHAP OM DOELSTELLINGEN TE BEREIKEN

Voorwoord

2020: Stedenband Tilburg-Matagalpa in lockdown…
Een flitsend, positief jaarverslag schrijven is dit jaar teveel gevraagd. In dit verslag leest u op welke wijze coördinator, bestuur en vrijwilligers er in slaagden de stedenband tussen Tilburg en Matagalpa in 2020 te bestendigen.

Alsof de politiek-maatschappelijke situatie in Nicaragua in de afgelopen jaren al niet genoeg problemen voor onze vrienden in Matagalpa opleverde, kwamen er in 2020 de coronapandemie en twee zware tropische orkanen bovenop. Dat daardoor veel van de plannen in Matagalpa en hier in Tilburg niet gerealiseerd konden worden, is wel duidelijk.

Contacten in Tilburg met collega's uit onze sector, gemeente-ambtenaren, bestuursleden, vrijwilligers, de Tilburgse zusterscholen, het Landelijk Beraad Stedenbanden en anderen verliepen slechts via whatsapp, Zoom-vergaderingen of Teams-besprekingen. Tal van evenementen vonden niet plaats. De scholen die in andere jaren volop aandacht voor hun scholenband tentoonspreidden, hadden in 2020 wel heel wat anders aan hun hoofd.

In berichten uit Matagalpa, via het Comité Mano Vuelta, werden we geïnformeerd over de wijze waarop onze vrienden omgingen met de problemen die zich voordeden. We kregen verzoeken om de zusterscholen te voorzien van noodzakelijke hygiënische hulpmiddelen. Er werd verslag gedaan van de milieu-educatieve projecten die doorgingen.
Ook werden we op de hoogte gehouden van de wijze waarop Fumdec de crisis voor hun microkredietprogramma bestreed.
De orkanen die in Midden-Amerika ook delen van Nicaragua ontwrichtten lieten ons duidelijk zien dat er terecht ook veel aandacht zal moeten gaan naar 'onze koffieboeren' die zich onder meer bezighouden met de gevolgen van de klimaatveranderingen.

Kortom: er is voldoende werk als het coronavirus niet meer zo'n allesbepalende negatieve stempel drukt op ons allemaal. Ongetwijfeld hebben we elkaar in 2021 hard nodig om onze Stedenband weer de plaats te geven die wij en onze vrienden in Matagalpa verdienen.

Frans Couwenberg, *voorzitter*

Frans Couwenberg
tijdens de Vuelta a Matagalpa
foto: **Mariet Bastiaanse**

Leeswijzer

Voor dit jaarverslag is zoveel mogelijk de indeling aangehouden van de subsidieaanvraag van de Stedenband aan de gemeente Tilburg, zodat een vergelijking kan worden gemaakt tussen plannen en resultaten.

Colofon

Dit is het inhoudelijk jaarverslag van de Stedenband Tilburg-Matagalpa.
Het financieel jaarverslag kan worden opgevraagd op onderstaand adres en is te vinden op de website bij 'Over…'.

Stedenband Tilburg-Matagalpa
Beneluxlaan 74, 5042 WS Tilburg
Tel. 013 – 536 8706
stedenband@tilburg-matagalpa.nl
www.tilburg-matagalpa.nl

De STM is te vinden op **Facebook** en **Instagram** of volg ons op **Twitter @mimatagalpa**
Ons project Social Tourism Nicaragua is ook te vinden op **Facebook** en **Instagram**.

Bestuur
Frans Couwenberg *(voorzitter)*
Robert van der Linden *(penningmeester)*
Theo Smeele *(secretaris)*
Anneke Kolen
Wies van Berkel
Theo Hoedjes

Medewerker en samenstelling jaarverslag
Miranda van der Klaauw *(coördinator)*

Vormgeving
HD ontwerp • Tilburg • www.hdontwerp.nl

Inhoud

Voorwoord 2
Inhoud, Colofon 2
1. Onderwijs, *Global Goals 4 en 17* 3
2. Economie, *Global Goals 1, 2, 5, 8, 10 en 17* 4
3. Klimaat, *Global Goals 12, 13 en 17* 6
4. Voorlichting/PR/*Global Goals* 7
Organisaties, begrippen en afkortingen 8

bestuur en leden CMV
foto's: **CMV**

docenten volgen een workshop

leerlingen van Solingalpa maakten een grote poster voor het Beatrix College

kinderen bij de Hormiguitas werken met flashcards

1.

WILDE GANZEN
Klein project Groot verschil

4 KWALITEITS-ONDERWIJS
17 PARTNERSCHAP OM DOELSTELLINGEN TE BEREIKEN

Onderwijs
Mondiaal partnerschap tussen scholen en docenten

Het voorjaar van 2020 was nog niet eens begonnen. Het voorjaar is meestal de start van de activiteiten van de Stedenband en op de scholen. Maar de scholen - en wij allemaal - hadden ineens heel andere dingen aan ons hoofd: **corona!** De gevolgen waren groot: geen onderwijsreis met workshops, geen Matagalpa projectweken op de Tilburgse zusterscholen, geen sponsorloop en geen scholierencompetitie.

De voorbereidingen voor de onderwijsreis naar Matagalpa waren getroffen, maar we hebben de reis moeten annuleren. Het was ook niet mogelijk om docenten uit Matagalpa uit te nodigen om naar Tilburg te komen, zoals in 2019 wel is gedaan.

Gelukkig is er op het **Beatrix College**, met het tweetalig havo, wel een start gemaakt met de uitwisseling met de school **Solingalpa** in Matagalpa. Beide scholen maakten collages met foto's en wisselden een filmpje en een Padlet uit. In 2021 willen de scholen aan een project werken met de thema's sport en muziek.

Projecten wel uitgevoerd

In Matagalpa is in het begin van de pandemie op de scholen veel aandacht besteed aan preventie. Met geld uit ons noodfonds werden banners gemaakt met informatie en werden materialen voor goede handhygiëne aangeschaft.
Na enige tijd kon onze partnerorganisatie **Comité Mano Vuelta** *(CMV)* de uitvoering van de geplande projecten weer oppakken. Er zijn meer dan 300 stoeltjes gerepareerd en er is een poppenkastproject over milieubewustzijn ontwikkeld en uitgevoerd op scholen en in wijken. Er zijn bomen geplant bij de scholen en er is meer aandacht gekomen voor afvalpreventie en recycling. Er is een overeenkomst afgesloten met de organisatie Familias Especiales voor de recycling van diverse afvalstromen.
Docenten van 12 scholen zijn getraind in liefdevol opvoeden en in handvaardigheid. Ook doen CMV en het Ministerie van Onderwijs **MINED** mee met een programma van de organisatie **Teach a Man to Fish**, die proberen ondernemerschap bij jongeren te stimuleren, via scholen.

Tot slot heeft **CMV**, dankzij eigen spaargeld én de premie van **Wilde Ganzen**, eindelijk een eigen kantoor kunnen kopen. Dit betekent dat ze geen huur meer hoeven te betalen en dat onze bijdrage aan hun begroting omlaag kan.

Stop Kinderarbeid

Er was dit jaar geen geld voor een nieuw vakbondsproject ter bestrijding van schooluitval en kinderarbeid. Wel konden we een bedrag overmaken naar het centrum voor kansarme kinderen **las Hormiguitas**. Dat centrum vangt 100 kinderen op met leerachterstanden of armoedige thuissituaties. Zij krijgen huiswerkbegeleiding en leren zich ontwikkelen op sportief en kunstzinnig vlak. De docenten van de Hormiguitas participeren ook in de workshops die de andere scholen organiseren.

Bereik in Tilburg:

2.300 kinderen/jongeren, 4.600 ouders, 130 docenten. Er waren nauwelijks activiteiten, maar de scholenbanden hebben een permanent karakter, waardoor Matagalpa toch regelmatig 'op de agenda' of in de nieuwsbrief staat.
Op het Beatrix College gaat het om twee klassen tweetalig havo, ongeveer 50 leerlingen en 6 betrokken docenten.

Fondswerving:

Er is, vanwege de pauze op de scholen, nauwelijks geld bijgekomen voor onderwijsprojecten, maar omdat er nog een bedrag stond gereserveerd, kon onze partner toch een nieuwe aanvraag indienen. Deze is begin 2021 voorgelegd aan Wilde Ganzen voor medefinanciering.
Er kwam *(via particuliere donaties)* ongeveer 500 euro binnen voor onderwijs, 1.800 euro voor kindercentrum las Hormiguitas en 1.900 euro voor de onderwijsvakbond.

onderwijs

WIJKNIEUWS

Beatrix College koppelt Matagalpa aan tweetalig havo

Leerlingen van het tweetalig havo van het Beatrix College krijgen binnenkort 'post' van leeftijdgenoten uit Matagalpa, Nicaragua. De havo-variant is met ingang van dit studiejaar nieuw. Leerlingen krijgen een groot deel van de lessen in het Engels. Maar de school daagt de leerlingen ook uit om op andere manieren de grenzen te verleggen en wil wereldburgers van hen maken. Door te leren van en over andere culturen en door na te denken over thema's die jongeren wereldwijd bezig houden.

De contacten die er al waren met de Stedenband Tilburg-Matagalpa worden nu benut om een uitwisseling met de school Solingalpa te starten. Aan beide kanten van de oceaan staan de jongeren én de docenten te popelen om er een succes van te maken. Claudia van Gils, verantwoordelijk voor de onderbouw, hierover: "Ik vind het geweldig en wordt helemaal enthousiast van het idee om met een school zo ver weg en in zo'n heel ander land de uitwisseling vorm te geven. We willen beginnen met het maken van een collage als kennismaking en daarna thema's als sport en muziek uitwisselen." Ook Miranda van der Klaauw, coördinator van de Stedenband, is enthousiast. "Ik denk dat het Engels voor de leerlingen in het Spaanstalige Nicaragua nog een hele uitdaging is, maar ze willen het wel allemaal heel graag leren en ook vinden ze contacten met jongeren in andere landen interessant. Door onze contacten en de samenwerking met onze partners kunnen we zorgen voor continuïteit en de uitwisseling elk studiejaar verder ontwikkelen."

Of de uitwisseling op termijn ook gaat leiden tot fysieke ontmoetingen, is nu nog niet te zeggen, maar voorlopig zijn de activiteiten in ieder geval coronaproof.

Foto: tweetalig bovenbouwcoordinator Jackie de Waal met docenten uit Matagalpa die vorig jaar in Tilburg op bezoek waren.

aandacht voor project Beatrix College in Focus op Reeshof
foto: **Miranda van der Klaauw**

economie

2.

Economie
Mondiaal partnerschap tussen vrouwen en ondernemers

Overal ter wereld lijdt de economie onder de maatregelen die zijn genomen om de pandemie te bestrijden. Hoewel er in Nicaragua geen sprake is geweest van lange periodes van lockdown, heeft met name de informele economie het tijdens de corona-uitbraak heel moeilijk gehad. Dat zijn de vrouwen die met hun handelswaren op straat staan, op de markt of die vanuit huis werken.

Verlies

Fumdec *(onze partner bij het project Microkrediet voor Vrouwen)* lijdt, sinds de onzekere politieke situatie in Nicaragua en nu ook vanwege de pandemie, meer verlies dan normaal. Ze streven ernaar om dat verlies onder de 5% te houden, wat jarenlang geen enkel probleem was, maar nu zitten ze op 7%. Er zijn vrouwen geëmigreerd, overleden of hun zaak is failliet gegaan. Dat gaat ten koste van het eigen vermogen van Fumdec. Het fonds waar Fumdec mee werkt om de vrouwen krediet te geven komt uit het **Rotatiefonds** van het **Landelijk Beraad Stedenbanden** *(LBSNN)*. Het gaat om 100.000 dollar.

Met een bedrag van 5.000 dollar heeft Fumdec in 2020 'solidaire groepen' in de gemeente Matagalpa ondersteund met niet-financiële diensten. Het gaat in totaal om 400 vrouwen. Ze leerden hoe om te gaan met krediet, administratie en financiële planning en kregen extra informatie over hygiëne in verband met corona. Ze kregen ook handgel en mondkapjes uitgereikt voor zichzelf en hun klanten. Ook op het kantoor van Fumdec zijn enkele aanpassingen gedaan en een deel van de monitoring doet men nu telefonisch.

de bijdrage aan Fumdec wordt overhandigd door CMV
foto's: **CMV**

wateropslag met behulp van stevig plastic

koffie uit Matagalpa, gearriveerd in Tilburg
foto: **Sander de Putter**

Koffie in Matagalpa, koffie in Tilburg?

De Matagalpese koffieboeren zagen eind 2020 twee orkanen over hun velden trekken. Even werd gevreesd voor schade aan de koffie-oogst, die net begonnen was. Maar gelukkig is het voor Matagalpa allemaal meegevallen en was er vooral veel schade aan de oostkust van het land. Daarnaast waren er in de buurt van rivieren enkele overstromingen.
Deze situatie geeft eens te meer het belang aan van het leren omgaan met het veranderende klimaat. En dat is precies waar het huidige koffieproject over gaat. De coöperatie **UCA San Ramón** organiseerde in 2020 diverse bijeenkomsten voor 250 leden. De belangrijkste onderwerpen waren: het ecosysteem, de ecologische landbouw en klimaataanpassingen als het aanleggen van groene barrières, de verbetering van de bodem en verantwoord waterbeheer.

In Tilburg is dit jaar door twee Fontys-studenten bedrijfskunde - in het kader van een minor Global Development Issues - een haalbaarheidsonderzoek gedaan naar de vraag of onze stichting koffie uit Matagalpa in Tilburg zou kunnen verkopen. Deze wens ligt er al heel lang, maar tot nu toe lukte het niet om dit te realiseren. Zowel de aanvoer- als de afzetkant is nu in kaart gebracht. Het verslag met advies is begin 2021 klaar. Het bestuur besluit dan of dit project kan worden voortgezet als sociale onderneming.

Acties

Er waren diverse acties in voorbereiding om aandacht te vragen voor bovengenoemde projecten, maar in het eerste deel van 2020 heeft alleen de spinning marathon bij **Basic Fit** plaats kunnen vinden. De rozenactie, de boekenmarkt en de **Dwalerij** gingen niet door. Daarentegen konden we eind september wel de **Vuelta a Matagalpa** fietstocht organiseren.
Er is hard gewerkt om via de achterban, vermogensfondsen en online meer donaties voor de projecten te verkrijgen. Dit is redelijk gelukt, waardoor ongeveer evenveel geld is opgehaald als in andere jaren.

Tevens zijn we bezig geweest met plannen voor andere mogelijkheden om ons werk onder de aandacht te brengen, bijvoorbeeld online. Met **'Boek winst'** is overleg gevoerd over het idee om een *(tijdelijke)* boekwinkel te openen, boekverkoopmomenten te creëren of een webshop te realiseren. Er is gezocht naar mogelijke locaties voor een *(tijdelijke)* boekwinkel. Dit is in 2020 niet gelukt, maar het lijkt erop dat we hier in 2021 wel mee aan de slag kunnen.

koffieboeren maken sleuven om water langer vast te houden

Toerisme en buitenlandstages

We dachten weer op reis te kunnen, na de instabiele politieke situatie in Nicaragua in 2018 en 2019. En toen kwam corona, waardoor alle reizen en reisplannen opnieuw moesten worden opgeschort. Het toerismeproject wacht dus op betere tijden.
Wel van start gegaan en begeleid is een stagiair fysiotherapie *(van Avans)*. De student heeft de stage helaas moeten afbreken.

CMV op veldbezoek bij de UCA

Bereik in Tilburg:
150 personen met de diverse acties en via onze communicatiekanalen en 6 bedrijven/organisaties en hun netwerk.

Fondswerving:
Voor het microkredietproject werd 2.335 euro ingezameld, voor de koffieboeren 9.955 euro.

3.

klimaat

Klimaat

Klimaat is een factor van groeiend belang wereldwijd. Het koffieproject dat wij op dit moment steunen sluit hierbij aan. Voor de nieuwe subsidieperiode willen wij meer aanknopingspunten zoeken, bijvoorbeeld in Tilburgse wijken of met Tilburgse jongeren.

Geld dat nog stond gereserveerd voor milieuprojecten *(5.000 dollar)* is in 2020 besteed aan een milieu-educatieproject van de Movimiento Comunal. Dit is uitgevoerd in 6 wijken van de stad Matagalpa en in 10 gemeenschappen in ruraal gebied. De doelen waren: het beschermen van waterbronnen en kennis over natuurlijke medicijnen benutten en delen. Via wijkleiders zijn er bijeenkomsten en activiteiten georganiseerd. Er zijn 2.360 boompjes geplant; veel fruitbomen en kruidenplanten. Er is een workshop geweest over kruiden en planten, te gebruiken als medicijn. Men heeft zelfs goede ervaringen opgedaan met het bestrijden van corona-symptomen. En er waren workshops over het milieu en het klimaat en wat kan worden gedaan om problemen te voorkomen en te bestrijden. Op de radio en op kalenders zijn milieuboodschappen verspreid.

boompjes voor de gemeenschap
foto: **MCN**

overhandiging van het geld voor het milieuproject aan Chilo (MCN)
foto: **CMV**

zakjes met natuurlijke medicijnen
foto: **MCN**

4.

Voorlichting/PR/Global Goals 2030

Een einde maken aan armoede, ongelijkheid en klimaatverandering

Tilburg Ten Miles Challenge

TILBURG Villa Pardoes is het goede doel van de Tilburg Ten Miles Challenge. Deelnemers kunnen bij aanmelding een vrijwillige bijdrage schenken.
De jaarlijkse rozenactie van de Stedenband Tilburg-Matagalpa - normaal gesproken rond de finish - verloopt dit jaar online. Rozen kunnen worden besteld op de website van de Stedenband en worden gratis thuisbezorgd bij lopers in Tilburg en omstreken.
Tilburg4GlobalGoals heeft zich voor dit en komend jaar aan de TTM verbonden als sponsor. Tilburg is een 'Global Goals 2030'-gemeente, wat betekent dat inwoners, organisatie, bedrijven en de gemeente zich inzetten voor een duurzame wereld.
Global Goals ziet sport- en bewegen als een manier van armoedebestrijding.

bericht TTM-actie in Brabants Dagblad

doelschieten bij de Tour
foto: **Miranda van der Klaauw**

De **Tilburgse Kermis** met **LunaLunaLuna**, de **Tilburg Ten Miles** en **Night University** gingen dit jaar niet door. De Tilburg Ten Miles organiseerde wel een alternatief. Er heeft een virtueel startmoment plaatsgevonden en de lopers liepen 'thuis' en op hun eigen moment. In samenwerking met **LBSNN** en de **gemeente Tilburg** is een flyer gemaakt en is de rozenactie online gegaan. De actie werd *(met foto)* vermeld in een artikel in het Brabants Dagblad.
Daarnaast zijn voor de toekomst nadere afspraken gemaakt tussen LBSNN en de TTM om van de TTM een Global Goals event te maken.

Tour

Om 5 jaar Global Goals te vieren organiseerden we samen met de gemeente Tilburg en onze mondiale collega's eind september de Tour de Global Goals, een fietstocht langs mondiale hoogtepunten in Tilburg. De deelname viel helaas tegen. Mogelijk kan volgend jaar een aangepaste versie worden gerealiseerd.

De Global Goals materialen zijn ingezet bij de Tour de Global Goals, op het Theresia Lyceum en bij de (aangepaste) Open Dag van Helicon. Helicon wil graag samenwerken om de Global Goals nog meer te integreren in het onderwijs. Gedacht wordt aan de inzet van studenten bij het bedenken en organiseren van events en aan een Nicaraguaanse muurschildering op het pand langs het spoor.

Het platform Tilburg4GlobalGoals *(Mondiaal Tilburg)*, waarin onze Stedenband actief participeert, heeft succes geboekt bij de totstandkoming van de nieuwe gemeentelijke nota mondiaal beleid. De gemeenteraad heeft het mondiale aspect van de Global Goals weer centraal gezet. Daarmee wordt voorkomen dat elk Global Goals project in aanmerking komt voor financiering uit het voor mondiale bewustwording geoormerkte budget.

TILBURG
5 JAAR GLOBAL GOALS

Voorlichting & PR

Het werk van de Stedenband wordt onder de aandacht gebracht via de lokale en regionale pers, twee websites *(een algemene en een voor toerisme)*, twee Facebook-pagina's, Twitter en twee Instagram accounts. Aan de websites zijn nieuwsbrieven gekoppeld.
Van het informatieblad ***¡Cómo No!*** verschenen twee nummers *(één dubbelnummer)*. Het blad wordt steeds meer digitaal gelezen, wat een kostenbesparing oplevert.

Het secretariaat van de Stedenband begeleidde 50 vrijwilligers in werkgroepen en bij activiteiten. Daarnaast waren er overleggen met de gemeente Tilburg, met het **Landelijk Beraad Stedenbanden** *(LBSNN)* en andere partners.

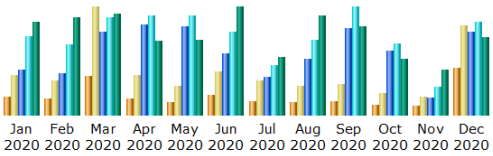

Month	Unique visitors	Number of visits	Pages	Hits	Bandwidth
Jan 2020	1,145	2,402	27,574	47,902	1.91 GB
Feb 2020	966	2,095	24,833	42,927	2.01 GB
Mar 2020	2,358	6,529	50,353	59,075	2.07 GB
Apr 2020	963	2,429	54,769	60,467	1.52 GB
May 2020	760	1,806	53,754	60,209	1.53 GB
Jun 2020	1,176	2,660	37,852	50,697	2.21 GB
Jul 2020	817	2,042	22,896	30,244	1.20 GB
Aug 2020	791	1,770	34,035	45,642	2.03 GB
Sep 2020	863	1,853	52,775	65,617	1.81 GB
Oct 2020	614	1,340	38,803	43,574	1.14 GB
Nov 2020	575	1,124	10,441	17,479	938.99 MB
Dec 2020	2,843	5,379	50,348	56,205	1.60 GB
Total	13,871	31,429	458,433	580,038	19.95 GB

Bereik Global Goals/voorlichting/PR:

Ondanks corona is het aantal unieke bezoekers op onze website licht gestegen tot 13.871, is het aantal bezoeken gestegen tot 31.429 en het aantal hits fors gestegen tot 580.038 (zie ook grafiek). Ruim 400 mensen ontvangen onze digitale nieuwsbrief en 400 mensen lezen de papieren *¡Cómo No!*
450 mensen volgen ons op Facebook, bijna 300 op Twitter en ruim 100 op Instagram.

Organisaties, begrippen en afkortingen

Beatrix College: middelbare school in de Tilburgse wijk Reeshof

Boek winst: zamelt gelezen boeken in en verkoopt deze voor goede doelen

CMV: Comité Mano Vuelta, partnerorganisatie van de STM in Matagalpa

***¡Cómo No!*:** informatieblad van de Stedenband

Dwalerij: zondagsmarkt in Dwaalgebied centrum Tilburg

Familias Especiales: Matagalpese organisatie voor kinderen met een beperking

Fontys: onderwijsinstelling voor hoger onderwijs

Fumdec: stimuleert de economische ontwikkeling van vrouwen in Matagalpa

Global Goals of SDGs: internationale afspraken om een einde te maken aan armoede, ongelijkheid en klimaatverandering

Hormiguitas: centrum voor kansarme kinderen in Matagalpa

LBSNN: Landelijk Beraad Stedenbanden Nederland Nicaragua

LunaLunaLuna: theaterkermis

MINED: Ministerie van Onderwijs in Nicaragua

Movimiento Comunal: organisatie voor gemeenschapsontwikkeling in Nicaragua

STM: Stedenband Tilburg-Matagalpa

Tilburg4GlobalGoals: werkgroep van Tilburgse mondiale organisaties

Tilburgse Kermis: grootste kermis van de Benelux

Tilburg Ten Miles *(TTM)*: loopevenement in het centrum van Tilburg

UCA: landbouwcoöperatie in San Ramón, Matagalpa

Wilde Ganzen: steunt ontwikkelingsprojecten samen met bevlogen Nederlanders

LANDELIJK BERAAD
STEDENBANDEN
NEDERLAND-NICARAGUA

kraampje en Global Goals doel bij de Christoffelschool
foto: **Miranda van der Klaauw**